

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-003-02/2014

P/13/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/190 Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Piotr Graca, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89018 z dnia 14 stycznia 2014 r. 2. Waldemar Góra, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89070 z dnia 6 marca 2014 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1 – 4)</p>
Jednostka kontrolowana	Polski Związek Zapaśniczy ¹ , zwany dalej „Związkiem”, ul. Żelazna 67/73, 00 – 871 Warszawa, posiadający REGON 000866449.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Pieronkiewicz, Prezes Związku ² . Poprzednio stanowisko to zajmował Krzysztof Kłosek ³ .

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena wynika z ocen cząstkowych obszarów objętych kontrolą:

- pozytywnej, mimo nieprawidłowości, oceny gospodarowania przez Związek środkami otrzymanymi w ramach dotacji z budżetu państwa,
- pozytywnej oceny planowania i zabezpieczenia organizacyjnego przygotowań, w tym stopnia realizacji założonych celów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły rozliczeń czterech wybranych do kontroli umów, polegające m.in. na błędnym kwalifikowaniu kosztów do poszczególnych imprez, brakach informacji na dowodach księgowych o sfinansowaniu ich środkami z dotacji oraz nierzetelności w zatwierdzanych dowodach do wypłaty⁵ i - z uwagi na ich charakter i skalę - nie miały istotnego wpływu na ocenę ogólną działalności jednostki w skontrolowanym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji.

1.1. W okresie objętym kontrolą (latach 2009 – 2012) Związek otrzymał dotacje budżetowe ze środków będących w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki⁶ w łącznej kwocie

¹ Polski związek sportowy działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127 poz. 857 ze zm., zwanej dalej „ustawą o sporcie”).

² Od 11 listopada 2012 r.

³ Od 16 listopada 2008 r. do 11 listopada 2012 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Łączna wartość transakcji zatwierdzonych do wypłaty pomimo braków formalnych w dowodach wyniosła 88,7 tys. zł.

⁶ Dalej zwany „Ministrem Sportu”.

20.554,1 tys. zł na zadania związane z przygotowaniem kadry narodowej do Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie oraz mistrzostw świata i Europy. W kwocie tej 1.075,1 tys. zł stanowiły dotacje przyznane na realizację przygotowań indywidualnych dwojga zawodników.

Łączna wartość wydatków poniesionych przez Związek na realizację ww. zadań, dofinansowanych dotacjami, wyniosła 23.988,1 tys. zł, gdyż dodatkowo realizację przygotowań kadry narodowej Związek sfinansował środkami własnym w wysokości 3.434,1 tys. zł (14,0%) pochodzącymi m. in. z opłat startowych otrzymywanych w związku z organizacją zawodów i składek członkowskich.

Potrzeby Związku oszacowane na etapie sporządzania wstępnych ofert na realizację zadań wyniosły ogółem 28.929,6 tys. zł, jednakże w trakcie kontaktów z dysponentem środków wnioski dostosowywano do możliwości finansowych. Związek nie otrzymał pisemnie informacji o przyczynach zmniejszenia wnioskowanych kwot. W związku z powyższym środki z dotacji Ministra Sportu (20.554,1 tys. zł) zabezpieczyły 71,0% potrzeb Związku. Ze złożonych przez Prezesa Związku wyjaśnień wynika, że Związek starał się minimalizować wpływ ograniczeń finansowych na wyniki sportowe i wyszkolenie techniczno-taktyczne zawodników kadry narodowej. Generalnie środki budżetowe przyznane przez Ministra Sportu zaspokoiły potrzeby Związku związane z przygotowaniem do mistrzostw świata i Europy za okresu 3 kwartałów każdego roku, a w dalszych miesiącach Związek uzyskiwał w trybie aneksowania umów dalsze środki budżetowe, a także środki z innych źródeł. W odniesieniu do przygotowań indywidualnych środki budżetowe zaspokajały w pełni realizację zadań. Ww. ograniczenia w finansowaniu potrzeb Związku nie wpłynęły negatywnie, zdaniem Prezesa Związku, na ograniczenie aktywności w innych obszarach niż przygotowania olimpijskie z uwagi na uruchomienie innych programów, współpracę z innymi stowarzyszeniami.

Zakres rzeczowy przygotowań, determinujący potrzeby finansowe na jego sfinansowanie, określany był m. in. przez trenerów kadry narodowej, z uwzględnieniem konsultacji z zespołem metodyczno-szkoleniowym funkcjonującym przy Centralnym Ośrodku Sportu oraz konsultacji z Instytutem Sportu.

W okresie objętym kontrolą uzyskane z budżetu Ministra Sportu dotacje (20.554,1 tys. zł) stanowiły 50,9% przychodów ogółem Związku oraz ponad dwukrotnie przewyższały przychody statutowe wynoszące ogółem 9.171,3 tys. zł (tj. 22,7% przychodów ogółem). Stan zobowiązań na koniec poszczególnych lat objętych kontrolą wynosił odpowiednio: 183,3 tys. zł, 79,3 tys. zł, 29,8 tys. zł, 17,2 tys. zł. Dodatkowo wyniki finansowe na działalności statutowej przedstawiały się następująco: za 2009 r. 200,4 tys. zł, za 2010 r. 1.236,9 tys. zł, za 2011 r. 1.251,8 tys. zł, za 2012 1.434,8 tys. zł. Wyniki finansowe ogółem brutto (zysk) wynosiły odpowiednio: 157,2 tys. zł, 271,1 tys. zł, 1.113,0 tys. zł, 689,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 30 – 31, 84, 76, 78 – 79, 105)

1.2. W latach 2009 – 2012 środki budżetowe otrzymane z budżetu Ministra Sportu w całości były przeznaczone na realizację programów przygotowań olimpijskich. Struktura ogółem wydatków sfinansowanych otrzymanymi środkami przedstawiała się następująco:

- 50,3% tj. 10.346,9 tys. zł stanowiły koszty szkolenia tzw. koszty I grupy (m.in. zakwaterowanie i wyżywienie w ośrodkach, kadra trenerska, fizjoterapeuci, sparingpartnerzy, koszty dojazdu),
- 38,0% tj. 7.808,1 tys. zł stanowiły koszty wspomaganie szkolenia tzw. II grupy (m.in. zakup sprzętu sportowego, suplementów diety, środków medycznych),
- 11,7% tj. 2.399,1 tys. zł stanowiły koszty organizacji szkolenia tzw. III grupa (m. in. koszty obsługi biurowej, księgowej, prowizji bankowych).

(dowód: akta kontroli str. 32)

1.3. Na podstawie dokumentacji 4 umów o dofinansowanie zadań publicznych ze środków budżetu państwa⁷ (dwóch dotyczących przygotowań do mistrzostw świata lub Europy

⁷ Doboru próby umów dokonano wg kryterium największych wartości otrzymanego dofinansowania.

w sportach olimpijskich, dwóch dotyczących przygotowań olimpijskich) na łączną kwotę 11.113,1 tys. zł, co stanowiło 54,1% łącznej kwoty otrzymanych dotacji dokonano wyboru 283 dowodów księgowych na łączną kwotę 1.099,4 tys. zł⁸. W wyniku kontroli ww. dokumentacji ustalono co następuje:

- dotacje na realizację zadań w ramach programów przygotowań olimpijskich zostały pozyskane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi,
- wnioski zostały złożone w terminie i odpowiadały wymogom formalnym i merytorycznym oraz zawierały prawdziwe dane; w dwóch przypadkach wystąpiły uchybienia wynikające z braku prawidłowego ujęcia w księgach rachunkowych zobowiązań z tytułu składek ZUS w wysokości 408,03 zł, w pozostałym zakresie zgodne były z prawdą oświadczenia o braku zaległości w uiszczaniu podatków, opłat i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne,
- umowy dofinansowania zadań zrealizowane zostały w pełnym zakresie merytorycznym i finansowym,
- Związek prowadził m. in. dokumentację medyczną zawodników kadry narodowej i prowadzonych badań diagnostycznych zawodników oraz dokumentację przyznawania zawodnikom produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów oraz sprzętu sportowego,
- otrzymane środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem i warunkami umów dofinansowania oraz były ponoszone do 31 grudnia danego roku,
- dowody księgowe dotyczące badanych wydatków były sprawdzone i zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹, poza 8 dowodami, opisanymi w dalszej treści wystąpienia (pkt 1.4.6.), na dowodach księgowych zamieszczano trwałą adnotację o ich finansowaniu środkami z dotacji, co odpowiadało postanowieniom zawartych umów,
- w badanej próbie wydatków nie stwierdzono wydatków niegospodarnych (z wyjątkiem jednego na kwotę 114 zł, opisanego w dalszej treści niniejszego wystąpienia),
- otrzymane dotacje zostały poprawnie rozliczone, a wysokość rozliczonych wydatków zgodna była z zapisami ewidencji księgowej,
- we wszystkich skontrolowanych czterech umowach zwrotu niewykorzystanych środków dotacji w łącznej 50.189,06 zł dokonano z opóźnieniem w stosunku do postanowień zawartych umów, wynoszącym od 6 do 12 dni, co wiązało się z obowiązkiem zapłaty odsetek (sfinansowanych ze środków własnych Związku) w łącznej wysokości 186,19 zł, a przyczynami opóźnień było nagromadzenie obowiązków związanych z rozliczeniami.

Realizując powierzone umowami zadania Związek w jednym przypadku przeprowadził postępowanie przetargowe, w wyniku którego wyłonił podmiot, któremu powierzono w okresie 12 miesięcy (od kwietnia 2012 r. do marca 2013 r.) obsługę podróży zawodników i pracowników, a w szczególności rezerwację i sprzedaż biletów lotniczych.

Organizując zgrupowania krajowe Związek korzystał z bazy rekomendowanych obiektów Centralnego Ośrodka Sportu.

(dowód: akta kontroli str. 130 – 342, 362, 531 – 539)

Wykonanie umów w zakresie wypłaty stypendiów sportowych skontrolowano na podstawie grudnia 2011 r. i grudnia 2012 r. stwierdzając, że ich wypłaty¹⁰ dokonano z zachowaniem

---

⁸ W odniesieniu do każdej z czterech umów do kontroli wybrano wydatki dotyczące zgrupowania krajowego, zgrupowania zagranicznego, zawodów krajowych, zawodów zagranicznych, zawodów mistrzowskich oraz zakupu sprzętu.

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.

¹⁰ W grudniu 2011 r. wypłacono 21 stypendiów sportowych w łącznej kwocie 36,0 tys. zł, a w grudniu 2012 r. 24 stypendia na łączną kwotę 31,1 tys. zł.

terminów określonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej¹¹.

(dowód: akta kontroli str.530)

W odniesieniu do umowy nr 2012/0008/0018/Udot/67/KP/DSW Minister Sportu skontrolował prawidłowość wykorzystania dotacji. W wystąpieniu pokontrolnym przesłanym Związkowi pismem z 25 czerwca 2013 r. wezwał do zwrotu kwoty 2.294,34 zł, dotyczącej zakwestionowanych wydatków m.in. na zakup upominków i znaczków pocztowych. Związek wykonał przedmiotowe wezwanie 27 czerwca 2013 r.

Inne instytucje zewnętrzne oraz Komisja Rewizyjna nie przeprowadzały w latach 2009 – 2012 kontroli w przedmiocie prawidłowości realizacji umów o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 106 – 112, 131)

We wszystkich przypadkach kontrolowanych dotacji Ministerstwo zaakceptowało przedstawione przez Związek sprawozdania końcowe z realizacji zadań.

(dowód: akta kontroli str. 183, 231, 262, 340)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Sporządzając dwa wnioski „na powierzenie realizacji zadania państwowego z udziałem środków finansowych z budżetu państwa – z dnia 21 grudnia 2011 r. oraz 6 lutego 2012 r. reprezentujący Związek Sekretarz Generalny oraz Wiceprezes ds. szkoleniowych oświadczyli, że Związek nie posiada zaległości w płatnościach składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, mimo iż zobowiązania takie występowały, dotyczyły lipca 2011 r. i wynosiły odpowiednio 159,30 zł oraz 248,73 zł

(dowód: akta kontroli str. 237, 268, 343 – 344)

Osoby składające ww. oświadczenia wyjaśniły m in., że przedmiotowe zobowiązania wynikały z błędnego zapisu na kontach księgowych zarówno po stronie kosztowej jak i rozrachunkowej, błąd ten został przez dział księgowości zauważony w momencie uzgodnień sald kont rozrachunkowych przy sporządzaniu bilansu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., które odbywały się po 10 lutego 2012 r., a po stwierdzeniu pomyłki niezwłocznie dokonano korekty zapisów księgowych z jednoczesną zapłatą zobowiązań.

Główna Księgowa Związku wyjaśniła, że na dzień składania ofert ww. zobowiązania nie były widoczne na kontach rozrachunkowych z ZUS z uwagi na błędne księgowanie. Osoby składające zobowiązanie o braku zobowiązań, jak i Główna Księgowa nie miały wiedzy o istniejących zobowiązaniach, które uregulowano w dniach 14 i 21 lutego 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 343 – 344, 360 – 363)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1.4. 1. W załączonych do rozliczeń dotacji zestawieniach zrealizowanych przedsięwzięć stwierdzono błędne zakwalifikowanie poniesionych wydatków do kontrolowanych działań w sytuacji, gdy dotyczyły one innych przedsięwzięć. W dwóch przypadkach dotyczyło to umów zleceń (razem 1.650 zł), a w jednym przypadku kosztów udziału zapaśników w zawodach mistrzowskich (23.357,44 zł), błędnie ujętych w rozliczeniu dotyczącym zapasów kobiet. Błędnie ujęte koszty stanowiły odpowiednio 15,3%, 1,4 % oraz 31,9 % wartości rozliczonych przedsięwzięć.

(dowód: akta kontroli str. 398 – 407, 411 – 412)

Odpowiedzialność za właściwe ujęcie kosztów ponosiła Główna Księgowa, która w wyjaśnieniach jako przyczynę wskazała błędne księgowania, przez co jednocześnie nastąpiło zaniżenie kosztów innych imprez, z których realizacją były one związane.

(dowód: akta kontroli str. 381 – 383, 408)

¹¹ Dz. U. Nr 169, poz. 1213 ze zm.

1.4.2. W niżej wyszczególnionych rozliczeniach stwierdzono błędy formalne dotyczące zakwalifikowanych do wypłaty rachunków na łączną kwotę 2.365,04 zł (0,2% skontrolowanych dowodów):

a) W rozliczeniu zgrupowania krajowego zorganizowanego w Giżycku (w czerwcu 2011 r.) ujęto wydatek dot. zwrotu kosztów podróży samochodem prywatnym z miejsca zamieszkania Członka Zarządu Związku na kwotę 280 zł (polecenie wyjazdu nr 269), pomimo że osoba rozliczająca te wydatki nie złożyła podpisów na rachunku kosztów podróży. Polecenie wypłaty wydał Sekretarz Związku, który wyjaśnił, że osobiście może potwierdzić wykonanie przez ww. osobę wizytacji w ww. miejscu i czasie.

(dowód: akta kontroli str. 465 – 464, 384, 443)

Ponadto, w ramach wydatków niezbędnych do przeprowadzenia ww. zgrupowania uwzględniony wydatek na paliwo do samochodu służbowego za kwotę 206,04 zł dokonany przez Sekretarza Związku, który jednocześnie reprezentując Związek wydał dyspozycję zapłaty ww. kwoty na swoją rzecz. Rozliczona delegacja (nr 190/2011), do której załączono ww. fakturę za paliwo nie została zatwierdzona przez inną osobę.

Sekretarz Związku wyjaśnił, że wizytował zgrupowanie w Giżycku, faktycznie zakupił paliwo do samochodu służbowego i dokonał opis faktury, jednakże poprzez niedopatrzenie nie uzyskano zatwierdzenia Prezesa.

(dowód: akta kontroli str. 468 – 471, 384, 443)

b) W rozliczeniu mistrzostw zorganizowanych w Turcji (we wrześniu 2011 r.) ujęto trzy wydatki dot. kosztów podróży samochodami prywatnymi ze zgrupowania w Spale do Warszawy (miejsce wylotu do Turcji) na łączną kwotę 801,50 zł (polecenia wyjazdów nr 338, 343, 340 dla trenera i dwóch zawodników) pomimo, że osoby rozliczające te wydatki nie złożyły podpisów na rachunkach kosztów podróży i ewidencjach przebiegu pojazdów. Polecenie wypłaty wydał Sekretarz Związku, który wyjaśnił, że przyczyną powyższego było niedopatrzenie.

(dowód: akta kontroli str. 452 – 464, 385, 445)

c) W rozliczeniu zawodów krajowych zorganizowanych w Siedlcach w czerwcu 2012r. ujęto trzy wydatki dot. kosztów podróży samochodami prywatnymi na łączną kwotę 958 zł (polecenia wyjazdów nr 345, 349, 358 dla trzech trenerów) pomimo, że osoby rozliczające te wydatki nie złożyły podpisów na rachunkach kosztów podróży i ewidencjach przebiegu pojazdów. Polecenie wypłaty wydał Sekretarz Związku, który wyjaśnił, że obecność trenerów na ww. imprezie należała do ich obowiązków służbowych, ich praca była bezpośrednio nadzorowana przez niego w miejscu zawodów.

(dowód: akta kontroli str. 446 – 451, 384, 443)

1.4.3. W jednym przypadku – w rozliczeniu mistrzostw zorganizowanych w Turcji (we wrześniu 2011 r.) stwierdzono wydatek nieuzasadniony – w rachunku wyjazdu służbowego nr 344 ujęto koszty przejazdu zawodnika samochodem prywatnym w dniu 15 września 2011 r. na trasie z Warszawy do Kartuz na kwotę 114,00 zł, podczas gdy inne rozliczone wydatki wskazywały, że Związek zapłacił także 180 zł tytułem noclegu tego zawodnika w hotelu w Warszawie (z 15 na 16 września), a ponadto wypłacił mu tytułem zwrotu za bilety PKP na trasie z Warszawy do Gdańska w dniu 16 września 2011 r. kwotę 119,50 zł pomimo braku oryginalnych biletów. Dyspozycje wypłaty wydał Sekretarz Związku, który wyjaśniając przyczyny powyższych dyspozycji stwierdził, że delegacja i zwrot kosztów przejazdu samochodem zostały wypłacone przez nieuwagę, skoro zaakceptowano rozliczenie kolejną. Akceptacja rozliczenia na podstawie kopii biletów kolejowych nastąpiła natomiast z uwagi na zapewnienie i obietnicę zawodnika, iż niezwłocznie dośle oryginały, czego nie uczynił.

(dowód: akta kontroli str. 469 – 479, 384 – 385, 445)

1.4.4. W rozliczeniu jednego zgrupowania zorganizowanego w dniach 9 – 20 grudnia 2012 r. we Władysławowie ujęto wydatki z tytułu 4 umów zlecenia zawartych z trenerami i sparingpartnerem na łączną kwotę 5.950 zł, jednakże wypłat wynagrodzeń dokonano już w dniach 11 – 13 grudnia 2012 r., tj. w czasie, gdy zleceniobiorcy jeszcze realizowali

zadanie, a tym samym nie było możliwe stwierdzenie, że umowy zostały zrealizowane w pełni i prawidłowo. W trzech przypadkach zapłata wynagrodzeń nastąpiła przed datą wystawienia rachunków przez zleceniobiorców, co naruszało postanowienia zawartych umów zleceń stanowiących, że zapłata wynagrodzeń nastąpi w terminie do 7 dni od przedłożenia rachunków.

(dowód: akta kontroli str. 386 – 397)

Dyspozycje zapłaty wynagrodzeń zleceniobiorcom w ww. terminie wydał Sekretarz Związku, który na powyższą okoliczność złożył wyjaśnienia podając w nich m.in., że przyczyną wcześniejszych wypłat wynagrodzeń było otrzymanie przez niego potwierdzenia należytego wykonywania czynności przez zleceniobiorców od trenera głównego oraz, że nie bez znaczenia pozostawał fakt zbliżającego się końca roku i konieczność dokonania wydatków finansowanych ze środków budżetowych do końca roku 2012 r. Ponadto wskazał na przypadające wkrótce dni świąteczne oraz konieczność weryfikacji naliczeń należności z tytułu podatku i ZUS oraz ich zapłaty do dnia 30 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 381)

1.4.5. W dokumentacji zorganizowanych w 2011 r. zawodów krajowych stwierdzono 8 dowodów księgowych, na podstawie których rozliczono dotację na łączną kwotę 55.055,66 zł (5,0% skontrolowanych wydatków), które nie posiadały adnotacji o sfinansowaniu ich środkami publicznymi, pomimo określonego w § 4 umowy o dofinansowanie zadania wymogu opisywania dowodów informacją o źródle sfinansowania wydatku.

Główna Księgowa odnosząc się do przyczyny niezamieszczenia wymaganych umową adnotacji stwierdziła, że wynikły one z niedopatrzenia, a brak ten zostanie niezwłocznie uzupełniony.

(dowód: akta kontroli str. 409, 427 – 442, 152)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Związku w skontrolowanym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

2. Planowanie i zabezpieczenie organizacyjne przygotowań zawodników kadry narodowej do IO w Londynie w 2012 oraz stopień realizacji przyjętych celów w tym zakresie.

2.1. Związek określił koncepcję rozwoju dyscypliny m.in. w dokumencie pod nazwą „Założenia perspektywicznego programu szkolenia olimpijskiego na lata 2010-2012 w zapasach stylu klasycznym”.

Ponadto dla poszczególnych dyscyplin (zapasów w stylu klasycznym, zapasów w stylu wolnym, zapasów kobiet) opracowano „założenia perspektywicznego programu szkolenia olimpijskiego na lata 2011 – 2012”. W odniesieniu do przygotowań olimpijskich do IO w Londynie opracowano także „założenia planu pracy kadry narodowej seniorów i senierek” w poszczególnych dyscyplinach (zapasów w stylu klasycznym, zapasów w stylu wolnym, zapasów kobiet). W dokumentach tych nie wskazano wprost kierunków działań Związku w zakresie rozwoju sportu olimpijskiego, jednakże określono cele, założenia organizacji szkoleń, zawarto wnioski i propozycje dot. organizacji szkoleń w cyklu szkoleń olimpijskich. Ponadto Związek opracował dokument pn. „Strategia rozwoju sportu zapaśniczego 2010 – 2015” opierając się na analizie czynników zewnętrznych (m.in. tendencji międzynarodowych) oraz warunków krajowych.

(dowód: akta kontroli str. 33 – 75, 121 – 129, 345 – 356)

Opracowując ww. dokumenty dotyczące programów szkoleń uwzględniono ocenę startu zawodników na IO w Pekinie oraz bieżące oceny dokonywane przez trenerów na imprezach mistrzowskich w poszczególnych latach. Ocena startu reprezentacji na IO w Pekinie skutkowałą wdrożeniem większej liczby zgrupowań i zawodów międzynarodowych.

Zawarte w przedstawionych wyżej dokumentach działania (m. in. badania diagnostyczne, imprezy mistrzowskie, zgrupowania,) zostały zrealizowane. Jak wyjaśnił Prezes Związku, pomimo niewskazania w dokumentach strategicznych zamierzeń „ilościowych” uzyskano konkretne osiągnięcia m. in. w postaci wyników na zawodach mistrzowskich, zakwalifikowania się czterech zawodników do IO w Londynie oraz uzyskaniu medalu olimpijskiego.

(dowód: akta kontroli str. 116 – 120, 364 – 380)

2.2. Związek wykorzystał wnioski z oceny występu zawodników na IO Pekin 2008 w toku projektowania i prowadzenia przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012. Przeanalizowano oraz objęto wnioskami m. in. zagadnienia dotyczące błędów techniczno-taktycznych zwracając uwagę na proces doskonalenia techniki i taktyki walki w zapasach m.in. poprzez zwiększanie koncentracji na treningach, modyfikację obciążenia treningowego i startowego. Mając świadomość słabych stron (w stylu klasycznym słaby atak i obronę w parterze, a w stylu wolnym technika i taktyka walki) w przygotowaniach do igrzysk w Londynie zwracano uwagę na odpowiednich sparingpartnerów, wymianę szkoleniową z liczącymi się krajami, wyjazdy na zgrupowania szkoleniowe zagraniczne. Ponadto wdrożono szereg zmian w treningach.

(dowód: akta kontroli str. 364 – 380)

2.3. W ramach realizacji programu przygotowań olimpijskich Związek oraz trenerzy współpracowali z Centralnym Ośrodkiem Sportu, Instytutem Sportu, Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej, Zespołem Wsparcia Klubu PL 2012 r. Prezes Związku ocenił tę współpracę bardzo dobrze. Związek organizował szkolenie kadr narodowych głównie na bazie obiektów COS, szkolenie i doszkalanie trenerów odbywało się w IS, a ponadto specjaliści z IS na konferencjach trenerskich przeprowadzali wykłady dla trenerów.

Współpraca z COMS związana była z przeprowadzaniem okresowych badań dających uprawnienia do treningu i zawodów. Korzystano tam także z porad i konsultacji dla zawodników kadry narodowej. Współpraca z Zespołem Wsparcia Klubu PL 2012 polegała m. in. na konsultacjach merytorycznych opracowywanych w Związku planów rocznych i wieloletnich. Związek ocenia te konsultacje jako bardzo przydatne dla trenerów oraz przy konstrukcji planów szkoleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 118, 367 – 368)

2.4. W dokumencie pn. „Założenia perspektywicznego programu szkolenia olimpijskiego na lata 2010-2012 w zapasach stylu klasyczny” główny cel sformułowano jako przygotowania reprezentacji do IO w Londynie i uzyskanie „minimum jednego medalu”. Spośród 6 wyszczególnionych celów programu przyjęto m.in. zakwalifikowanie się 4-5 zawodników stylu klasycznego do IO w Londynie oraz zdobycie jednego medalu na IO w Londynie.

Ponadto dla poszczególnych dyscyplin (zapasów w stylu klasycznym, zapasów w stylu wolnym, zapasów kobiet) opracowano „założenia perspektywicznego programu szkolenia olimpijskiego na lata 2011 – 2012”. W dokumentach tych określono następujące m. in. cele związane z IO w Londynie:

- w stylu klasycznym jw. zakwalifikowanie się 4-5 zawodników stylu klasycznego do IO w Londynie oraz zdobycie jednego medalu na IO w Londynie,
- w stylu wolnym – zdobycie medalu w IO oraz 1-2 lokat w przedziale miejsc 5-8,
- w zapasach kobiet – zakwalifikowanie 3-4 zawodniczek do IO w Londynie, zdobycie medalu olimpijskiego.

(dowód: akta kontroli str. 33 – 75)

2.5. Związek w następujący sposób zapewnił udział kadry zarządzającej, szkoleniowej i współpracującej w procesie przygotowania zawodników kadry narodowej:

a) kadrę zarządzającą stanowiły 3 osoby – Sekretarza Generalny, kierownik wyszkolenia i dyrektor sportowy,

b) kadrę trenersko-szkoleniową stanowili:

- w stylu klasycznym: trener główny, trener asystent oraz 6 trenerów współpracujących,

- w zapasach kobiet: trener główny, trener asystent, trener asystent i jednocześnie sparingpartner oraz czterech trenerów współpracujących,
  - w stylu wolnym: trener główny, trener asystent oraz 4 trenerów współpracujących,
- c) kadre współpracującą stanowili: czterej lekarze, dietetyk, czterej fizjoterapeutów, troje psychologów, czworo pracowników AWF wykonujących monitoring i badania diagnostyczne, trzech przedstawicieli Związku tworzących tzw. „sztab olimpijski”, 17 osób – sparingpartnerów.

Okres współpracy ww. osób pokrywał się z okresem realizacji umów w latach 2009 – 2012.

(dowód: akta kontroli str. 81 – 83)

2.6. Za okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2012 r. Związek zgodnie z obowiązującymi przepisami¹² objął wszystkich zawodników kadry narodowej ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.

(dowód: akta kontroli str. 12 – 29)

2.7. Odnośnie przyjętego i realizowanego przez Związek programu przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012 ustalono co następuje:

a) programem przygotowań objęto:

- w stylu wolnym 33 zawodników (w 2009 r. i 2010 r. – 32, w 2011 r. – 27, w 2012 r. – 20 zawodników),
- w stylu klasycznym 34 zawodników (we wszystkich latach 2009 – 2012 liczba zawodników nie zmieniała się),
- w zapasach kobiet 12 zawodniczek (we wszystkich latach 2009 – 2012 liczba zawodniczek nie zmieniała się.)

b) w ramach tzw. ścieżek indywidualnych wprowadzonych z początkiem 2011 r. szkoleniem objęto sześciu zawodników (w każdej dyscyplinie po dwie osoby), a w 2012 r. pięcioro zawodników,

c) programami przygotowań indywidualnych objęto dwoje zawodników kadry narodowej,

d) przyjęte założenia startowe zostały zrealizowane w następujący sposób:

- w stylu klasycznym założenia w pełni zrealizował jeden z zawodników zdobywając brązowy medal, drugi z zawodników nie spełnił założeń zdobycia 5 – 8 miejsca,
- w zapasach kobiet zawodniczka Iwona Matkowska założenie zdobycia miejsca z przedziału 3 – 8 zrealizowała osiągając miejsce 7, zawodniczka Monika Michalik założenie zdobycia miejsca z przedziału 3 – 8 zrealizowała osiągając miejsce 5, tak więc ww. zawodniczki wypełniły założenia wynikowe

e) Związek dokonał analizy przygotowań i startu w IO w Londynie w przesłanym do Ministerstwa Sportu i Turystyki sprawozdaniu merytorycznym pn. „Sprawozdanie z efektów sportowych i szkoleniowych - szkolenie KN seniorów w zapasach za lata 2009-2012 w Polskim Związku Zapaśniczym”.

Jak wyjaśnił Prezes Związku, nie dokonywano przeliczenia wydatkowanego pieniędzy na jeden medal, gdyż nawet nieuzyskanie medalu lub kwalifikacji pozostawiło ślad na wyszkoleniu techniczno-taktycznym zawodników. Zawodnicy podnieśli swój poziom mistrzostwa sportowego, czego efektem jest ich zakwalifikowanie się od kolejnych igrzysk olimpijskich. Zdaniem Prezesa Związku, szkolenie sfinansowane dotacjami „procentują”.

(dowód: akta kontroli str. 115, 119, 375 – 380, 481 – 529)

2.8. Na dzień określony w art. 82 ustawy o sporcie (16 października 2012 r.) statut Związku zgodny był z przepisami ustawy o sporcie.

(dowód: akta kontroli str. 6, 85 – 101)

2.9. Oceniając sposób finansowania działalności Związków ze środków publicznych, w tym funkcjonujący w latach 2009 – 2012 system finansowania przygotowań olimpijskich oraz zmiany wprowadzone do tego systemu po IO Londyn 2012 Prezes Związku stwierdził,

¹² Do 16 października 2010 r. obowiązek taki wynikał z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.), a następnie z art. 38 ustawy o sporcie.

że państwowy system przygotowań uruchomiono zbyt późno. Działania programów powinny się zająć i trwać dłużej niż 3-4 lata.

Odnośnie programu przygotowań do IO w Londynie Prezes Związku wskazał na objęcie nim zbyt wąskiej grupy zawodników – tylko zawodników mistrzostw świata lub igrzysk olimpijskich.

(dowód: akta kontroli str. 119 – 120)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Związku w skontrolowanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o podjęcie działań zmierzających do zwiększenia nadzoru nad rzetelnością dokumentacji stanowiącej podstawę rozliczeń dotacji budżetowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 17 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

Kontroler

Piotr Graca

gł. specjalista kontroli państwowej

.....

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.